Ylempi AMK-opinnäytetyö kehittää työelämää

29.12.2022

Suomalainen korkeakoulujärjestelmä tarjoaa mahdollisuuksia suorittaa eri tasoisia tutkintoja. Eri tutkintojen tason vertailtavuutta helpottamaan on luotu tutkintojen viitekehyksiä. Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys (FNQF) kertoo suomalaiseen koulutusjärjestelmään kuuluvien tutkintojen osalta, mitä tutkinnon suorittanut tietää, ymmärtää ja osaa tehdä. Tässä Suomen tutkintojen viitekehyksessä on kahdeksan eri tasoa ja niiden kuvaukset vastaavat eurooppalaisten tutkintojen viitekehyksen (EFQ) tasoja (Opetushallitus 2022a).

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto kuluu tasolle seitsemän, johon kuuluvat myös muut ylemmät korkeakoulututkinnot, kuten esimerkiksi tiedekorkeakoulujen maisterit ja diplomi-insinöörit. Tason seitsemän osaamistasovaatimukset on esitetty kuviossa 1.

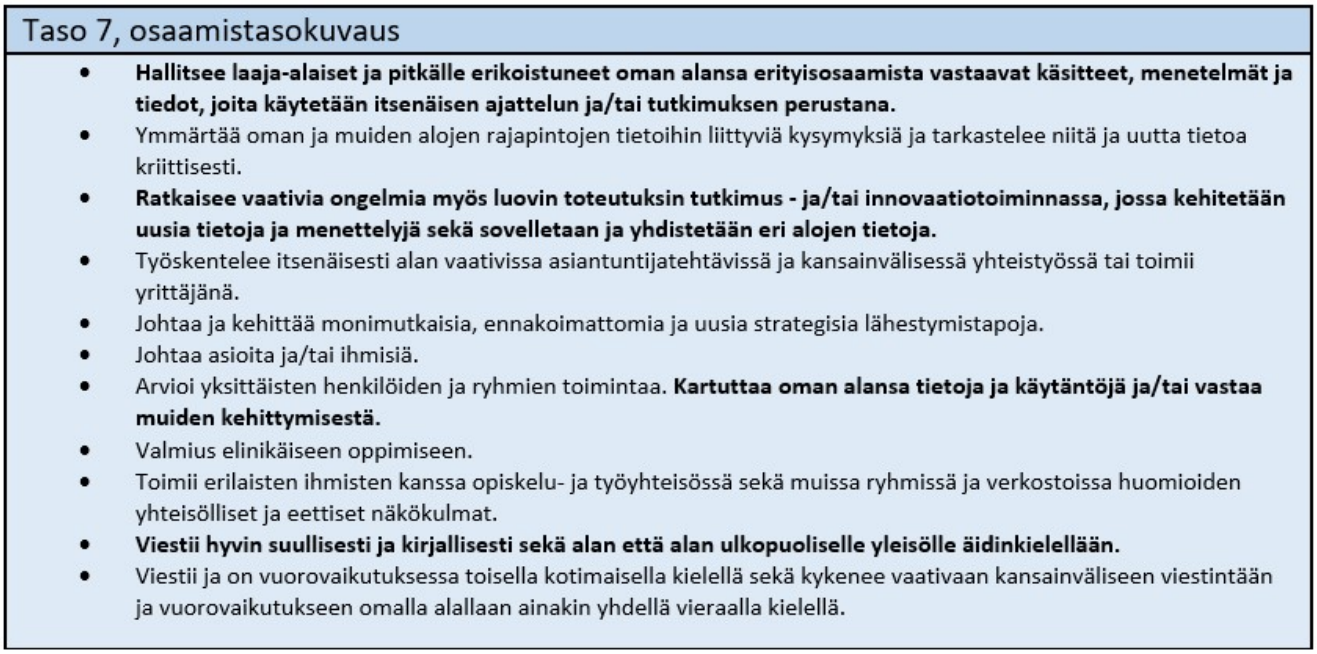

Kuvio 1. Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys (Opetushallitus 2022 b). Kuviossa on tummennettu ne osaamisalueet, joita erityisesti harjaannutetaan opinnäytetyöprosessin aikana.

Kuten kuviosta 1. huomataan, tasolta seitsemän vaadittavasta osaamisesta monet osaamisalueet harjaantuvat opinnäytetyöprosessin aikana. Opinnäytetyö on laajuudeltaan 30 op ylemmissä ammattikorkeakoulututkinnoissa. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ovat laajuudeltaan joko 60 op tai jo 90 op eli tutkinnon laajuudesta riippuen opinnäytetyön osuus on joko puolet tai yksi kolmasosa koko tutkinnosta. Opinnäytetyön suuresta roolista johtuen sen rooli osaamisen kehittäjänä on merkittävä. Seinäjoen ammattikorkeakoulun Ylemmän AMK-tutkinnon (YAMK) opinnäytetyöohjeessa mainitaan ylemmän AMK-tutkinnon ja AMK-tutkinnon opinnäytetyön erosta seuraavasti: *“Siinä missä ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyössä korostuu tiedon soveltaminen esimerkiksi toimenpide-ehdotusten muodossa, ylemmän amk-tutkinnon opinnäytetyössä on keskeistä uuden tiedon tuottaminen ja tuotetun tiedon hyödyllisyyden käytäntölähtöinen arvioiminen.”*

SeAMKissa toteutettiin kevätlukukaudella 2021 ylempi AMK-opinnäytetöihin liittyvä kehittämistyöpaja ylempi AMK-opinnäytetöiden ohjaajille. Ennen työpajaa ohjaajia pyydettiin vastaamaan Forms-kyselyyn, jossa kysyttiin, millainen on hyvä ylempi AMK-opinnäytetyö. Kysymykseen kävi vastaamassa 14 ohjaajaa. Heidän vastauksissaan korostui, että ylempi AMK-opinnäytetyö kehittää työelämää. Hyvälle ylempi AMK-opinnäytetyölle on selkeä tarve, se liittyy toimeksiantajan ongelma- tai kehittämistilanteeseen ja sen tulokset ovat hyödynnettävissä. Teoriataustan tärkeys nostettiin myös esille, ohjaajien mukaan hyvässä opinnäytetyössä teoriapohjaa käytetään aidosti kehittämisessä. Teoriataustan tulisi olla hyvin kirjoitettu, looginen, riittävän kattava ja hyödyntää monipuolisesti kotimaisia ja ulkomaisia lähteitä. Tavoite tulisi kuvata selkeästä ja menetelmät tulisi valita niin, että ne sopivat tutkimuksen tarkoitukseen ja tavoitteeseen ja niiden käyttö tulisi hallita hyvin.

Peilatessa näitä ohjaajien kommentteja hyvästä ylempi AMK-opinnäytetyöstä Kuviossa 1 esitettyyn tason seitsemän osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen, huomataan niiden liittyvän erityisesti Kuvion 1 tummennettuihin osaamistasokuvauksiin. Ylempi AMK-tutkinnon suorittaneen tulee hallita käsitteitä,

menetelmiä ja tietoja sekä kyettävä ratkaisemaan ongelmia, joita opinnäytetyön tavoitteessa esitetään. Ylempi AMK-opinnäytetyössä tulee tuottaa alalle uutta osaamista ei pelkästään yksittäiseen yritykseen tai organisaatioon vaan myös laajemminkin. Ylempi AMK-opinnäytetyö raportoidaan kirjallisena raporttina ja opinnäytetyöprosessiin sisältyy seminaareja, joissa harjaannutetaan suullista esittämistä ja käydään keskustelua opinnäytetöiden aihepiireistä.

Margit Närvä
yliopettaja, SeAMK

Anne-Maria Aho
koulutuspäällikkö, SeAMK Master School

Lähteet:

Seinäjoen ammattikorkeakoulu. 2021. *Ylemmän AMK-tutkinnon (YAMK) opinnäytetyöohje.* https://epedufi.sharepoint.com/sites/SeAMK-Students/Jaetut%20asiakirjat/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2FSeAMK%2DStudents%2FJaetut%20asiakirjat%2FOpinn%C3%A4ytety%C3%B6%2FYlemm%C3%A4n%20AMK%2Dtutkinnon%20%28YAMK%29%20opinn%C3%A4ytety%C3%B6ohje%2Epdf&parent=%2Fsites%2FSeAMK%2DStudents%2FJaetut%20asiakirjat%2FOpinn%C3%A4ytety%C3%B6

Opetushallitus. 2022a. *Tutkintojen viitekehykset*. https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tutkintojen-viitekehykset

Opetushallitus 2022b. *Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys, Eurooppalainen tutkintojen viitekehys, Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys, OSAAMISTASOKUVAUKSET.*https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/tutkintojen_viitekehysten_osaamistasokuvaukset_fi_sv_en.pdf